

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 8.4.2009
COM(2009)162 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО
ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА**

Изграждане на устойчиво бъдеще за аквакултурата

Нов импулс за стратегията за устойчиво развитие на европейската аквакултура

{SEC(2009) 453}
{SEC(2009) 454}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Изграждане на устойчиво бъдеще за аквакултурата

Нов импулс за стратегията за устойчиво развитие на европейската аквакултура

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Модерната аквакултура представлява сериозно нововъведение в производството на храна от риба и от водни организми и бе най-бързо растящият сектор за производство на храни със среден растеж от 6—8 % годишно в световен мащаб. С общо производство от почти 52 милиона тона през 2006 г. световната аквакултура се увеличи с една трета от началото на хилядолетието в резултат на впечатляващия растеж в Азия и Южна Америка. Тя вече осигурява около половината от световните доставки на риба за консумация от човека и разполага със значителен потенциал за по-нататъшен растеж¹. Това я прави ключова част от решението за задоволяване на бъдещето търсене на риба. Но развиването на аквакултурата не бива да изложи на риск необходимостта от намаляване и в крайна сметка премахване на прекомерния риболов на дивите запаси в рамките на стремежа към устойчива експлоатация на океаните. По този начин аквакултурата осигурява огромни възможности и повдига значителни предизвикателства, особено във връзка с екологичната устойчивост на производството, както и с качеството и безопасността на продуктите. Аквакултурата е важна икономическа дейност в някои крайбрежни и континентални области на ЕС. Тя обхваща сладководни и морски костни риби, както и черупчести, отглеждани в различни видове системи: закрити или открити, екстензивни или интензивни, на сушата, в езера, във водоеми – захранвани от реки или дори от подпочвени води — близо до брега или в морето. Редица политики на Общността оказват въздействие върху тази дейност и структурната политика за подпомагане на общата политика в областта на рибарството допринесе значително за развитието на този сектор в Европа. От занаятчийска и дребномащабна аквакултурата се превърна във високотехнологична промишленост с напълно интегрирани търговски дейности. Секторът на аквакултурата на ЕС-27 произведе около 1,3 милиона тона риба, черупчести и ракообразни през 2006 г., което представлява оборот от около 3 милиарда EUR и създаде приблизително 65 000 работни места. Сегашното потребление в ЕС възлиза на около 12 милиона тона.

В стратегията на ЕС за устойчива аквакултура², приета през 2002 г., бяха определени политическите насоки за насърчаване на растежа на аквакултурата. Седем години по-късно бе постигнат значителен напредък за осигуряване на екологична устойчивост, безопасност и качество на производството на аквакултури в ЕС³. Но през същия период

¹ ФАО: Състоянието на световната аквакултура през 2008 г. (данни, в които не са включени водните растения).

² Съобщение на Комисията относно стратегията за устойчиво развитие на европейската аквакултура — COM(2002) 511.

³ През 2007 г. Комисията оцени постигнатия напредък и започна широка публична консултация и дебати със заинтересованите страни относно перспективите пред сектора на аквакултурата в Европа:

общото производство на аквакултури в ЕС бе в застой в пълно противоречие с високия ръст в целия останал свят.

В контекста на бързо променящите се технологии и продължаващите икономически и екологични предизвикателства е време да се оценят силните и слабите страни на сектора на аквакултурата на ЕС. С настоящото съобщение се цели да се идентифицират и да се потърсят причините за този застой, с оглед да се гарантира, че ЕС ще продължи да бъде ключов играч в този стратегически сектор. То ще гради върху постиженията на стратегията за аквакултурата от 2002 г. и върху новия импулс за морските дейности, осигурен от интегрираната морска политика на ЕС.

2. Визия относно бъдещето на аквакултурата на ЕС

2.1. Настоящи предизвикателства и перспективи

ЕС представлява един от най-големите пазари за храна от водни организми в света, който все повече зависи от вноса, за да отговори на нарастващото търсене. Той разполага с динамичен и водещ научен и технологичен сектор, модерно оборудване и храна за рибите, квалифицирани и обучени предприемачи и иновативни предприятия, както и със солидна правна рамка за закрила на околната среда и на здравето. В същото време предизвикателствата пред сектора на аквакултурата на ЕС са многобройни: например ограничен достъп до пространство и лицензиране; разпокъсана промишленост; ограничен достъп до първоначален капитал или до заеми за иновация в рисков контекст (по-специално с постоянни изменения на икономическата ситуация и на търговските модели); натиск от внос; недостатъчни лекарства и ваксини; Освен това строгите правила на ЕС, особено по отношение на защитата на околната среда, създават конкурентни пречки в сравнение с конкуренти от Азия или Латинска Америка.

ЕС следва да инвестира в глобалния пазар, като продава своите технологии и ноу-хау с цел да подпомогне справянето с предизвикателствата пред устойчивостта и безопасността.

Секторът на аквакултурата е все още относително непознат за публичните власти и инвеститорите. Той е изправен пред предизвикателствата на развиващото се общество, което се бори за пространство и става все по-загрижено за екологичната устойчивост на селскостопанските дейности.

2.2. Изграждане на бъдещето на сектора на аквакултурата на ЕС

Организацията на Обединените нации по прехраната и земеделието предвижда, че световното потребление на морска храна ще продължи да се увеличава. Това търсене не може да бъде задоволено напълно чрез риболов. Дори ако дивите запаси бъдат възстановени до нивата за максимален устойчив улов, бързо увеличаващото се търсене ще трябва да бъде посрещнато и с производство на аквакултури. ЕС трябва да посрещне тези предизвикателства и да се подготви за това нарастващо търсене с цел да задоволи потребителските нужди.

Виж http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/governance/consultations/consultation_100507_en.htm и http://ec.europa.eu/fisheries/meetings_events/events/archives/events_2007/conference_151107_en.htm

Утрешният сектор на аквакултурата на ЕС следва да бъде начело на устойчивото развитие. Трябва да бъдат въведени подходящите мерки, за да се гарантира, че нашата промишленост може да поеме водеща роля при „синята революция“, независимо дали това засяга производството на самата храна от водни организми, технологиите и иновациите или установяването на стандарти и процедури за сертифициране на равнище на ЕС и на международно равнище. С оглед постигането на тази цел настоящото съобщение е насочено към подпомагане на осигуряване на условията за успешен и устойчив сектор на аквакултурата, който да може да се конкурира успешно на пазара. Промишлеността следва да бъде в състояние да обхване цялата снабдителна верига, включително високо стойностните и иновативни продукти, които отговарят на нуждите на потребителите в ЕС и извън него и производството на висококачествено оборудване за сектора на аквакултурата.

Производството на храна от аквакултури и оборудване трябва да се основава на най-модерни изследвания и технологии. ЕС трябва да се задържи на върха при изследванията и технологиите, за да остане начело в тази стратегическа област и да подобри конкурентоспособността на сектора на аквакултурата, като го насърчи да се развива непрекъснато и да използва иновативни технологии и техники за управление. Модерните изследвания и технологии трябва също да помогнат на този сектор да бъде екологично устойчив. Това ще позволи на редица предприятия за аквакултура в ЕС и на сектора, предоставящ свързани с нея технологии, да инвестират в чужбина.

Пазарните условия ще очертаят пътя, по който секторът допринася за осигуряване на здравословни и безопасни хранителни продукти от водни организми, докато в същото време ще се намали зависимостта на ЕС от вноса. Производителите в ЕС следва да позиционират своите продукти на пазара като продукти с висока стойност въз основа на техните екологични показатели, високи здравни стандарти и проследяване и разработят по-нататък пазарите в ЕС и извън него. В тази връзка доброволните схеми за етикетиране и сертифициране, съвместими с разпоредбите на СТО, могат да засилят потребителското доверие и да подобрят позицията на продуктите от аквакултури, които отговарят строги стандарти за качество.

С помощта на модерни изследвания и технологии аквакултурата трябва да се превърне в съвместима с околната среда промишленост. Екологичната устойчивост е необходимост и потребителите също все повече искат да им бъде гарантирано, че продуктите от аквакултури се произвеждат и транспортират, като изцяло се вземат предвид екологични изисквания от висок стандарт. Прилагането на високи стандарти в крайна сметка ще доведе също до подобряване на имиджа на сектора на аквакултурата и до улесняване на неговия достъп до пазарите.

Определен брой сериозни предизвикателства, които ограничават развитието на европейската аквакултура, зависят пряко от политиките и действията, предприети на национално и регионално равнище. Публичните власти следователно трябва да установят подходяща рамка за конкретизирането на тази визия и следва да допринесат за премахване на пречките в националното законодателство. Тази рамка трябва да бъде предвидима, последователна и рентабилна с цел да се позволи на сектора да реализира своя потенциал.

Тази стратегия може следователно да постигне резултати, само ако нейните визия и цели бъдат напълно подкрепени от всички и допълнително усилены и пренесени от публичните власти на национално и регионално равнище.

3. НАСЪРЧАВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА АКВАКУЛТУРИ В ЕС

С цел да осъществи тази визия за европейската аквакултура ЕС следва да насърчава конкурентен и разнообразен сектор на аквакултурата (включително доставчиците на оборудване и технологии), подкрепян от най-модерните изследвания и технологии, обхващаш цялата снабдителна верига и отговарящ на потребителското търсене по устойчив начин. Приоритетните нужди за развитие на устойчива аквакултура ще бъдат оценени и в контекста на реформата на общата политика в областта на рибарството и нейната бъдеща финансова рамка. В този контекст Комисията ще разгледа по-специално установяването на възможности за специфично финансиране на мерки от наднационален мащаб.

3.1. Научни изследвания и техническо развитие

ЕС има ключов принос за научно-техническото развитие в областта на аквакултурата. Съгласно 6-тата рамкова програма за научни изследвания бяха отпуснати 98 милиона EUR за изследователски проекти за аквакултура, от които 32 милиона EUR бяха за МСП. От ключово значение е тази подкрепа да продължи и да бъде засилена.

Устойчивото развитие на аквакултурата следва да се подпомага в най-голяма степен от изследвания и иновации. Промислените лидери наскоро дадоха началото на инициатива, насочена към създаването на Платформа за технологии и иновации относно европейската аквакултура (EATIP), с оглед да се позволи на европейската аквакултура да запази своята водеща позиция в световен мащаб и да се осигури стратегическа визия и да се определят приоритети за сектора на европейската аквакултура относно научно-техническото развитие. Технологичните иновации в системите за отглеждане се доказаха като ефикасни средства за намаляване на въздействията върху околната среда от страна на сектора на аквакултурата.

От ключово значение е да се подкрепя и занапред отличното ниво на научно-техническото развитие в аквакултурата, да се насърчават частните инициативи в тази област и да се разширяват възможностите за тяхното финансиране. Финансираните с публични средства научни изследвания могат да послужат като лост за частната научноизследователска и развойна дейност и следва да се концентрират върху приоритети, особено тези, които не могат да бъдат изцяло финансирани от МСП или които крият високи инвестиционни рискове. В този контекст следва също да бъдат намерени полезните взаимодействия с морските дейности (например аквакултурата в морето).

Комисията

- ще продължи усилията, насочени към научноизследователска и развойна дейност в аквакултурата и ще предвиди достатъчен бюджет на ЕС за проектите, свързани с аквакултурата, за по-нататъшното развитие на научната база за устойчиви и конкурентоспособни практики в аквакултурата. Комисията ще потърси и по-ефикасно използване на съществуващите инструменти на европейско равнище. Успоредно с това държавите-членки и секторът се приканват да увеличат своите инвестиции за научни изследвания в аквакултурата в контекста на европейското изследователско пространство;

- ще насърчи оптимизирането и разработването на ключови изследователски инфраструктури и ще усилва мрежите и интегрирането в по-широки научни мрежи, за да отговори на глобалните предизвикателства като приспособяването към промяната на климата в контекста на новата морска политика и нейната стратегическа научноизследователска програма⁴;
- приканва държавите-членки да признаят важноста на екстензивните и на традиционните форми на аквакултурата и да обмислят възможностите за развиване на производство в съществуващите стопанства.

Освен това адекватната застраховка, покриваща рисковете, свързани със запасите и/или технологията, може да изиграе важна роля при подпомагането на развитието на сектора на аквакултурата, особено на иновативните проекти, при които въздействието на загубите може да бъде значително. Комисията следователно ще анализира въздействието на проектите и ще обмисли дали е подходящо да се адаптират сегашните насоки за оценка на държавните помощи за рибарството и аквакултурите

3.2. Равностойна конкуренция по отношение на пространството

Увеличаващата се конкуренция за пространство представлява основно предизвикателство пред по-нататъшното развитие или дори поддържането на всички форми на крайбрежна аквакултура, както и на отглеждането на сладководна риба.

Изборът на зона е от изключително значение и пространственото планиране ще има ключова роля за осигуряване на насоки и достоверни данни за местоположението на икономическата дейност, като дава сигурност на инвеститорите, избягва конфликти и намира полезни взаимодействия между дейностите и околната среда, с крайната цел да се работи за устойчиво развитие.

Комисията

- ще продължи своите инициативи за насърчаване на развитието на морското пространствено планиране и интегрираното управление на крайбрежните зони, както са посочени в рамката на новата морска политика на ЕС⁵;
- приканва всички държави-членки да разработят системи за морско пространствено планиране, в които да признаят изцяло стратегическата важност на аквакултурата. В този контекст като част от подготовката за следващата реформа на общата политика в областта на рибарството Комисията ще разгледа възможността за усилване на връзките между финансовите инструменти на Общността и въпроса за достъпа до пространство за морски дейности, включително аквакултура;
- приканва държавите-членки да гарантират, че териториалното устройство на сушата включва напълно нуждите и приоритетите на сладководната аквакултура.

⁴ Съобщение на Комисията: „Европейска стратегия за мореплавателските и морските изследвания“ - COM (2008) 534.

⁵ COM(2007) 575 и COM(2008) 791: Пътна карта за морско пространствено планиране Постигане на общи принципи в ЕС.

3.3. Позволяване на сектора на аквакултурата да отговори на пазарното търсене

Секторът на аквакултурата на ЕС следва да бъде в състояние да отговори на потребителското търсене, да се приспособява към променящите се изисквания на пазара и да може да взаимодейства като равностоен партньор с другите участници в пазарната верига⁶. Комисията ще преразгледа през 2009 г. пазарната политика на рибарството и на продуктите от аквакултури и ще

- оцени и вземе предвид нуждите на сектора на аквакултурата, по-специално относно организациите на производителите, междупрофесионалните отношения, информацията за потребителите и пазарните инструменти като етикетирането на хранителни продукти от водни организми, в рамките на бъдещата реформа на пазарната политика за риболовните продукти и за продуктите от аквакултури;
- продължи своята работа с държавите-членки, Европейския парламент и заинтересованите страни за разработване и насърчаване на стандарти (особено по отношение на биологичната аквакултура или на схемите за екомаркировка);
- продължи своето международно сътрудничество по въпросите на етикетирането и сертифицирането, особено с ФАО.

3.4. Международното измерение

Една иновативна промишленост представлява също възможност за свързаните сектори (например промишлеността за оборудване, храна за рибите, ветеринарните сектори) да разширят и предоставят своето ноу-хау в други части на света.

В този контекст Комисията ще

- обмисли създаването на основа за насърчаване на развитието на аквакултурата в трети държави и за увеличаване на възможностите за бизнес за предприятията за аквакултура в ЕС, в рамките на външното измерение на общата политика в областта на рибарството;
- разработи в контекста на своя нов ветеринарен план за действие стратегия за износ на равнище на Общността с цел да засили ролята на Общността при договаряне на условията за износ, свързани с ветеринарните въпроси;
- продължи да насърчава нуждата от устойчивост при развитието на аквакултурата на международно равнище с оглед да се подобри екологичното въздействие на някои текущи практики и да се подобрят условията за равностойна конкуренция в този сектор на глобално равнище.

⁶ Проектът „Консенсус“ предоставя положителен пример за подобрена дискусия между заинтересованите страни по пазарната верига.

4. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ НА АКВАКУЛТУРАТА

Общността трябва да гарантира, че секторът на аквакултурата на ЕС се развива по начин, който е съвместим с високо ниво на защита на естествената среда. В същата насока хранителните продукти от водни организми, които се произвеждат или внасят в ЕС, трябва да отговарят на високи стандарти за защита на здравето и безопасността на потребителите. Общността следва също да следва своите цели за високо ниво на защита на здравето и на хуманното отношение към отглежданите водни животни.

4.1. Осигуряване на съвместимост между аквакултурата и околната среда

4.1.1. Екологична аквакултура

ЕС е поел ангажимент за високо ниво на екологична защита и законодателството на Общността се основава на принципа на предпазливостта. Технологиите за пречистване на водата чрез отстраняване на отпадъците и замърсителите са достъпни и по-нататъшното развитие на нови технологии за намаляване на отпадъчните води вероятно ще бъде значително през идните години. Спазването на законодателството на Общността по отношение на водата също ще бъде ключово за гарантиране на качеството на водата, необходимо за производството на качествена и безопасна храна.

Комисията ще

- продължи да набляга на важността на устойчивото по отношение на околната среда развитие на аквакултурата в своите политики и действия;
- продължи да наблюдава нежеланото разпространение на животни от аквакултури и при необходимост ще оцени възможното действие на равнище на ЕС.

4.1.2. Благоприятна околна среда за аквакултурата

Аквакултурата изисква вода с най-високо качество, за да гарантира здравето на водните животни и безопасни и висококачествени продукти.

Първите планове за управление на речните басейни, разработени от държавите-членки съгласно Рамковата директива за водите (WFD)⁷, трябва най-малко да запазят сегашното ниво на защита на зоните, в които растат черупчести, предвидено в Директивата относно качеството на водите с черупкови организми⁸. Комисията също смята, че при първата актуализация на плановете за управление на речните басейни съгласно WFD през 2015 г. следва най-малко да се запази същото ниво на защита и че неотдавна определените зони за производство на черупчести следва да бъдат посочени за защитени територии съгласно WFD. Различните регулаторни режими за стари и нови зони за черупчести не са възможен вариант.

В този контекст Комисията ще

⁷ Директива 2000/60/ЕО
⁸ Директива 2006/113/ЕО

- гарантира, че държавите-членки предоставят подходящо ниво на защита на водите с черупчести съгласно първите планове за управление на речните басейни, създадени съгласно Рамковата директива за водите;
- увеличи информацията, насочена към националните компетентни органи и сектора, за да осигури правилното прилагане на WFD и на Рамковата директива за морската стратегия⁹ по отношение на дейностите, свързани с аквакултурата, включително разработването на насоки за прилагане на WFD към зоните с черупчести.
- оцени нуждата от допълване на правната рамка на ЕС за защита на водата с оглед на отмяната на Директивата относно качеството на водите с черупкови организми.

4.2. Изграждане на високопроизводителен сектор за отглеждане на морски животни

Оптималните условия за отглеждане, доброто здраве и адекватната храна, отговаряща добре на физиологичните нужди на отглежданите водни животни, са ключови за оптималния растеж и производство. Гарантирането на хуманното отношение към отглежданата риба допринася и за по-добър имидж на сектора на аквакултурата.

4.2.1. Обезпечаване на здравето на животните

Законодателната рамка на ЕС относно здравето на водните животни и предотвратяването и контрола на някои болести по водните животни бе преразгледана през 2006 г. Комисията ще обезпечи пълното прилагане на Директива 2006/88/ЕО и ще гарантира, че здравните нужди на водните животни са взети изцяло предвид в новата стратегия за здравето на животните и в плана за действие за нейното прилагане¹⁰. В този контекст Комисията ще

- оцени и вероятно преразгледа списъка с важните болести по водните животни¹¹ до 2011 г.;
- преразгледа през 2009 г. сегашните разпоредби относно допълнителните гаранции за някои болести, наложени на равнище на държавите-членки, с цел да се гарантира, че тези мерки не представляват неоправдани препятствия, като в същото време се поддържа високо ниво на защитата на здравето на животните;
- оцени текущите финансови инструменти, предвидени за подпомагане на мерките, насочени към здравето на водните животни (по-специално относно насърчаването на мерките и обучението за биологична сигурност в стопанствата). Тази оценка ще бъде включена в реформата на общата политика в областта на рибарството и на свързаната финансова рамка.

⁹ Директива 2008/56/ЕО

¹⁰ COM(2008) 545.

¹¹ В този контекст Комисията вече премахна пролетната виремия по шараните от списъка на болести, обхванати от Директива 2006/88/ЕО.

4.2.2. Гарантиране на хуманното отношение към животните

Хуманното отношение към животните е обща грижа на потребителите, лицата, определящи политиката, и производителите. Освен своето етично измерение хуманното отношение към животните се явява важен критерий при избора на потребителите.

Научната основа за хуманното отношение към рибата е много по-слабо развита, отколкото тази за отглежданите на сушата животни. В съответствие с плана за действие за хуманно отношение към животните¹² Комисията ще:

- търси становища за хуманното отношение към рибата в зависимост от видовете и ще насърчава нуждата от независим от видовете подход на международни форуми (по-специално Световната организация за здравето на животните);
- започне през следващите две години оценка на хуманното отношение към рибата в аквакултурата с оглед разглеждане на възможните законодателни и незаконодателни мерки. Освен това Комисията има намерение да преразгледа настоящите разпоредби на Регламента за транспортиране на животните¹³, които в момента се прилагат за всички гръбначни, но не са подходящи за водните животни;
- насърчава инициативите на сектора, насочени към гарантиране на хуманното отношение към отглежданата риба.

4.2.3. Вземане предвид на нуждата от ветеринарни лекарства

Болестите по рибите са едновременно въпрос, отнасящ се до здравето на животните и до хуманното отношение към тях. Следователно е от най-голяма важност да се позволи контролирано и предпазливо използване на лекарствата върху отглежданите животни. Ограничената наличност на разрешени ветеринарни медицински продукти, които да отговорят на здравните рискове, остава обаче един от основните проблеми на сектора на аквакултурата.

Комисията ще

- насърчава държавите-членки и съответните заинтересовани страни да изпълнят препоръките, направени от Работната група за наличността на лекарствата в нейния доклад от 2007 г.¹⁴ и ще участва в предложените редовни прегледи на положението;
- допринася за подобряване на обмяна на информация между компетентните органи и различните участници по отношение на здравето на рибите, по-специално като организира срещи между експертите и заинтересованите страни.

¹² COM(2006) 13.

¹³ Регламент (ЕО) № 1/2005 относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции.

¹⁴ <http://www.hma.eu/203.html>
http://www.hma.eu/uploads/media/TF_Report_Availability_Vet_Medicines.pdf

4.2.4. Осигуряване на висококачествена и произведена по устойчив начин храна за рибите

Намирането на леснодостъпна храна за рибите на приемлива цена остава критичен въпрос за развитието на аквакултурата. Основните видове на аквакултурата, търсени на европейския пазар, са хищни видове и тяхното хранене зависи в голяма степен от наличието на рибно брашно и рибно масло. Това че секторът разчита на рибното брашно и рибните масла като основни съставки на храната за риби може да породи тревоги за икономическата и екологичната устойчивост. От една страна, производството на рибно брашно/масло се стреми да отговори на увеличаващото се търсене, повишавайки цените. От друга страна, използването на рибно брашно/масло от промишлен риболов може да застраши устойчивостта на сектора и да навреди на неговия имидж. В същото време при търсенето на подходящи алтернативи трябва да бъдат взети предвид различни съображения, вариращи от защитата на потребителите до хуманното отношение към животните. При определянето на правилата и стандартите на Общността за храната на рибите трябва да се търси деликатно равновесие между ползите от високата защита на потребителите и ограниченията, наложени на конкурентоспособността на сектора.

В рамките на своята политика за много високо ниво на защита на потребителите Комисията ще допринесе за улесняването на аквакултурата в ЕС чрез подобряване на правото на ЕС относно храната на животните чрез

- увеличаване на наличието на необходимите добавки за храната за рибите, по-специално въз основа на насоките за „гладки“ процедури за даване на разрешение за хранителни добавки, приети през май 2008 г.;
- обезпечаване на приемането на своето предложение за преразгледан Регламент относно странични животински продукти¹⁵, за да гарантира, че на водните животни може да бъде давана храна с произход от морски животни, като в същото време се избягва храненето на видове риба с храна с произход от същите видове риба.

4.3. Гарантиране на защитата на здравето на потребителите и признаване на здравните преимущества на храната от водни организми

За да се гарантира високо ниво на защита на потребителите, компетентните органи трябва да вземат превантивни мерки и да наложат изисквания за осигуряване на качество и безопасност на храната, както и за установяване на надзор и пазарни забрани, когато е необходимо. Това изисква солидно и научно основано идентифициране на тези рискове и условия за равностойна конкуренция. Комисията ще

- продължи да обръща внимание на нуждата да се гарантира, че хранителните продукти от водни организми са безопасни за потребителите за продукти, произведени в Общността и за продукти, внесени от трети държави;
- поддържа законодателните инструменти в съответствие с новите знания за безопасността на храните с цел да се отговори на рисковете, свързани с безопасността на храните, по най-подходящ начин. В този контекст Комисията ще преразгледа положението с биотоксините въз основа на прегледа на морските

¹⁵ COM(2008) 345.

биотоксини, очакван от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) към средата на 2009 г.;

- продължи да основава своите действия на науката и на принципа на предпазливостта. Комисията ще оцени и вземе предвид и здравните преимущества, свързани с консумирането на храна от водни организми.

5. ПОДОБРЯВАНЕ НА ИМИДЖА И НА УПРАВЛЕНИЕТО НА СЕКТОРА

Европейската аквакултура следва да разполага с подобрена рамка за управление. Важно е също да се подобри имиджът на аквакултурата и да се създадат условия за равностойна конкуренция на равнище на ЕС, водещи до устойчиво развитие на аквакултурата. Консултациите със заинтересованите страни са важни за увеличаване на осведомеността на обществото за сектора на аквакултурата, но националните органи играят първостепенна роля за развитието на аквакултурата на своята територия.

5.1. По-добро прилагане на законодателството на ЕС

По-доброто прилагане на законодателството на ЕС от страна на държавите-членки следва да гарантира условия за равностойна конкуренция между икономическите оператори относно решенията, засягащи развитието на аквакултурата.

Комисията също ще допринесе за тази цел и

- ще разработи указания и инструкции и ще организира специфични семинари със заинтересованите страни и националните органи за улесняване на разпространението на информацията и прилагането на своите основни инструменти за екологична политика. В този контекст ще бъде даден приоритет на указанията и инструкциите относно дейностите на аквакултурата и Натура 2000;
- ще гарантира, че държавите-членки прилагат правото на ЕС относно здравето на животните и защитата на потребителите правилно, като при нужда ще се разработят допълнителни насоки. Комисията ще продължи да провежда инспекции и одити на място и ще гарантира, че третите държави отговарят на изисквания най-малко равностойни на тези, определени в законодателството на ЕС. Комисията по-специално ще се концентрира върху правилното изпълнение на изпитванията за морски биотоксини в черупчестите и правилното прилагане на новата директива относно здравната политика и контрола върху болестите по водните животни във всички държави-членки.

5.2. Намаляване на административната тежест

Намаляването на административната тежест особено за малките и средните предприятия е ключово за насърчаване на развитието.

Комисията

- ще продължи да развива своята политика за опростяване на правната среда и за намаляване на административната тежест на равнище на ЕС;

- приканва държавите-членки да вземат мерки за улесняване на развитието на бизнеса и намаляване на административната тежест, произтичаща от националните разпоредби, особено чрез опростяване на процедурите за лицензиране на аквакултурата.

5.3. Осигуряване на правилно участие на заинтересованите страни и подходяща информация за обществеността

Широката и адекватна консултация е от основно значение за по-доброто регулиране и управление, които Комисията е твърдо решена да постигне. Секторът и публичните власти следва да дават прозрачна информация, за да укрепят имиджа на сектора.

Комисията

- ще оценява нуждата от преразглеждане и повишаване на осведомеността за сектора на аквакултурата и възможностите за укрепване на ролята на представителите на аквакултурата;
- ще създаде форум за диалог между Платформата за технологии и иновации относно европейската аквакултура, Комисията и директорите на научноизследователски програми на държавите-членки за улесняване на планирането на научноизследователски дейности на равнище на Общността и на национално равнище;
- приканва държавите-членки да подкрепят инициативите за проактивна публична информация от страна на сектора на аквакултурата, по-специално използвайки наличните възможности на Европейския фонд за рибарство.

5.4. Осигуряване на адекватно наблюдение на сектора на аквакултурата

Публичните политики трябва да бъдат подкрепени с надеждни показатели. Доскоро официалните статистики на ЕС относно аквакултурата бяха по-скоро с ограничен обхват. В този контекст Комисията ще

- наблюдава напредъка и развитието в този сектор, по-специално чрез нов регламент относно статистиките¹⁶ и нова рамка за събиране на данни;
- участва активно в международен план (по-специално с ФАО), за да развива и събира занапред глобални и хармонизирани показатели за този нарастващ сектор;
- разширява своята информационна база относно цените на пазара. Комисията ще установи необходимите мерки за създаване на система за наблюдение на цените за риболовните продукти и на продуктите от аквакултури по пазарната верига.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Глобалните развития и стратегическата важност на аквакултурата по отношение на безопасността на храните допринася за обещаващото бъдеще на този сектор.

¹⁶ Регламент (ЕО) № 762/2008

В ЕС секторът на аквакултурата се превърна в модерна и динамична промишленост, която произвежда безопасни, високостойности и висококачествени продукти и също разработи средствата, за да бъде екологично устойчива. Но този сектор е изправен и пред редица предизвикателства. Настоящата стратегия следва да предостави най-добрия възможен потенциал за растеж за сектора на аквакултурата на ЕС, вземайки предвид нашите предимства и ограничения.

С настоящото съобщение се цели нарастване на осведомеността сред лицата, определящи политиката и публичните организации за важността на аквакултурата в Европейския съюз. С настоящата стратегия се цели също предоставянето на ЕС на ръководство и насоки на заинтересованите страни и на администрациите за осигуряване на последователност и яснота при определянето на политиките, необходими за устойчивото развитие на европейската аквакултура. Ние трябва да превърнем предизвикателствата пред аквакултурата на ЕС във възможности.

За постигането на тези амбиции всички участници, частни и публични, ще трябва да се ангажират за бъдещето на сектора на европейската аквакултура.

Комисията следователно приканва Парламента, Съвета и всички заинтересовани страни да подкрепят настоящата стратегия за аквакултурата на ЕС и да работят в партньорство между публичните власти и заинтересованите страни на равнище на ЕС, както и на национално и на местно равнище, за освобождаване на потенциала на развитието на аквакултурата на ЕС, като в същото време продължат да осигуряват екологична устойчивост и най-високи здравни стандарти.